

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2019
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ ΔΥΟ (2)
ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Γ1. Μετάφραση (Ξενοφών, Κυνηγετικός, 13. 1-5)

Εγώ βέβαια είμαι απλός πολίτης (:άνθρωπος), γνωρίζω όμως ότι είναι καλύτερο από τη μία να διδάσκεται το καλό (:σωστό) από την ίδια τη φύση του και κατά δεύτερο λόγο από αυτούς που πραγματικά ξέρουν καλά κάτι σωστό περισσότερο παρά από αυτούς που κατέχουν την τέχνη της εξαπάτησης. Ίσως, λοιπόν, μιλώ με λόγια όχι σαν των σοφιστών· άλλωστε δεν επιζητώ αυτό.

Γ2.

Ο Ξενοφώντας στο συγκεκριμένο απόσπασμα διαχωρίζοντας τη θέση του από τους σοφιστές τους επικρίνει για την επίδραση τους στους νέους. Αρχικά, ισχυρίζεται ότι οι αυτοί που αποκαλούνται σοφιστές υποστηρίζουν ότι οδηγούν τους νέους στην αρετή, ωστόσο κάνουν ακριβώς το αντίθετο («**θαυμάζω δὲ τῶν σοφιστῶν καλουμένων ὅτι φασὶ μὲν ἐπ' ἀρετὴν ἄγειν οἱ πολλοὶ τοὺς νέους, ἄγουσι δ' ἐπὶ τοῦναντίον**»). Για να ενισχύσει το επιχειρήματά του, αναφέρει ότι δε γνωρίζουν κάποιον που να έχει γίνει ενάρετος με την επίδραση των σύγχρονων σοφιστών («**οὔτε γὰρ ἄνδρα που ἐωράκαμεν ὄντιν' οἱ νῦν σοφισταὶ ἀγαθὸν ἐποίησαν**»). Επιπλέον, τονίζει ότι δεν παρέχουν ούτε καν συγγράμματα που να κάνουν τους νέους ενάρετους, αντίθετα, έχουν γραφτεί πολλά (συγγράμματα) για ανούσια πράγματα τα οποία οδηγούν τους νέους σε κενές απολαύσεις χωρίς περιεχόμενο και χωρίς το στοιχείο της αρετής («**οὔτε γράμματα παρέχονται ἐξ ὧν χρὴ ἀγαθοὺς γίγνεσθαι, ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν ματαίων πολλὰ αὐτοῖς γέγραπται, ἀφ' ὧν τοῖς νέοις αἱ μὲν ἡδοναὶ κεναί, ἀρετὴ δ' οὐκ ἔστι**»). Ακόμη, τους παρέχουν την ελπίδα ότι θα μάθουν κάτι χρήσιμο τελικά, όμως, τους απομακρύνουν από τα χρήσιμα και τους οδηγούν στα άσχημα («**διατρίβειν δ' ἄλλως παρέχει τοῖς ἐλπίσασί τι ἐξ αὐτῶν μαθήσεσθαι καὶ ἑτέρων κωλύει χρῆσιμων καὶ διδάσκει κακά**»). Τους κατηγορεῖ, ακόμη, για υπερβολή σε όσα γράφουν και ότι χρησιμοποιούν εξεζητημένο λόγο χωρίς κανένα απολύτως αξιοσημείωτο απόφθεγμα που θα μπορούσε να εκπαιδεύσει τους νεότερους στην αρετή («**μέμφομαι οὖν αὐτοῖς τὰ μὲν μεγάλα μειζόνως· περὶ**

δὲ ὧν γράφουσιν, ὅτι τὰ μὲν ῥήματα αὐτοῖς ἐζήτηται, γινῶμαι δὲ ὀρθῶς ἔχουσαι, αἷς ἂν παιδεύοιντο οἱ νεώτεροι ἐπ' ἀρετῆν»). Τέλος, ο Ξενοφώντας καταλήγει ὅτι ἡ ἀρετὴ πρέπει νὰ διδάσκεται ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ τὴν κατέχουν καὶ ὄχι ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ κατέχουν τὴν τέχνη τῆς ἐξαπάτησης ὑπονοώντας τοὺς σοφιστὲς («δεύτερον δὲ παρὰ τῶν ἀληθῶς ἀγαθὸν τι ἐπισταμένων μᾶλλον ἢ ὑπὸ τῶν ἐξαπατᾶν τέχνην ἐχόντων»).

Γ3.

α.

ἄνδρα: ἄνδρας

γράμματα: γράμμα

ὄντιν': οὐστίνας

ῶν: οὐ

β.

ἐώρακαμεν: ἴδωμεν

ἐποίησαν: ποιήσωσι(ν)

παρέχονται: παράσχωσι(ν)

Γ4.

α.

Υπόθεση: εἰ καλῶς ἔχοιεν (εἰ + Εὐκτική)

Απόδοση: ὀνόματα μὲν γὰρ οὐκ ἂν παιδεύσειε (Δυνητικὴ Εὐκτική)

Πρόκειται γιὰ ἀπλό ὑποθετικὸ λόγο ποὺ δηλώνει τὴν ἀπλή σκέψη τοῦ λέγοντος.

Μετατροπὴ στο προσδοκώμενο:

Υπόθεση: ἐάν/ ἄν/ ἦν καλῶς ἔχωσι(ν) (ἐάν/ ἄν/ ἦν + Ὑποτακτικὴ)

Απόδοση: ὀνόματα μὲν γὰρ οὐκ παιδεύσει (Οριστικὴ Μέλλοντα)

β.

«πολλὰ αὐτοῖς γέγραπται»: Πρόκειται γιὰ αττικὴ σύνταξη με ῥήμα στὴν παθητικὴ φωνή (πολλὰ: οὐδέτερο πληθυντικὸ ἀριθμοῦ τίθεται ὡς ὑποκείμενο σε ῥήμα γ' ἐνικού, γέγραπται).

Αὐτοὶ γεγράφασι πολλά.